

RZECZPOSPOLITA POLSKA

MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 22. 02. 2010

nr. 927 podpis

Warszawa, dnia 12. lutego 2010 roku

BMP-0724-501/10/MM

SECRETARIAT
Biura Prac Senackich
wpłynęło dn. 23. 02. 2010
nr. 1228 podpis

Pan
Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

W nawiązaniu do pisma z dnia 20 stycznia 2010 roku (sygn. BPS/DSK-043-2342/10), przekazującego oświadczenie złożone przez Senatora RP Pana Andrzeja Misiółka podczas 47. posiedzenia Senatu RP w dniu 13 stycznia 2010 roku w sprawie *likwidacji Śląskiego Oddziału Straży Granicznej w Raciborzu*, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Na wstępie wskazać należy, iż wynikiem trwających od wielu miesięcy w resorcie spraw wewnętrznych i administracji prac i konsultacji – z kierownikami jednostek organizacyjnych Straży Granicznej i komórek organizacyjnych Komendy Głównej Straży Granicznej, a także przewodniczącymi związków zawodowych funkcjonariuszy i pracowników cywilnych Straży Granicznej – nad zmianą koncepcji funkcjonowania struktur Straży Granicznej wewnątrz kraju, jest dokument zatwierdzony przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w lutym 2009 roku pn. „Założenia wieloletniej koncepcji funkcjonowania Straży Granicznej (2009-2015)”.

Dokument ten zakłada, że:

- na każdej wewnętrznej granicy UE/Schengen pozostanie tylko jeden oddział Straży Granicznej (odstępstwem od tego będzie granica polsko-litewska, którą pozostawiono we właściwości służbowej Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej, który zabezpiecza część granicy polsko-białoruskiej);
- liczba placówek Straży Granicznej będzie odpowiednia do aktualnych i przewidywanych zagrożeń, a tym samym zadań formacji;
- jednostką odpowiedzialną za planowanie, organizowanie i realizację ustawowych zadań Straży Granicznej będzie wyłącznie placówka Straży Granicznej, wraz z jej grupą zamiejscową;
- siedziby placówek Straży Granicznej będą umiejscowione w rejonie największego zagrożenia przestępczością, której rozpoznawanie, zapobieganie i wykrywanie oraz ściganie ich sprawców jest w zakresie właściwości Straży Granicznej;
- siedziby komend Oddziałów Straży Granicznej powinny pozwalać na sprawne zarządzanie podległymi Placówkami Straży Granicznej oraz ich zabezpieczenie techniczno-logistyczne;
- planowane zmiany powinny minimalizować negatywne skutki społeczne.

Rozwinięciem, a zarazem uszczegółowieniem „Założeń (...)”, było opracowanie „Koncepcji funkcjonowania Straży Granicznej w latach 2009- 2015”, zaakceptowanej przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, a w dniu 24 września 2009 roku zatwierdzonej przez Komendanta Głównego Straży Granicznej. Wdrożenie ww. „Koncepcji (...)” ma na celu przeobrażenie formacji w nowoczesną służbę graniczno-immigracyjną o charakterze policyjnym, odpowiadającą za prowadzenie odpraw granicznych i ochronę granicy zewnętrznej UE/Schengen, przeciwdziałającą i zwalczającą nielegalną migrację, przestępczość transgraniczną, a także przestępczość uwzględniającą udział cudzoziemców (w zakresie właściwości formacji). „Koncepcja (...)” przewiduje m.in.:

BMP-0724-501/10/MM

1 / 3

- przekształcenie Straży Granicznej w wiodącą polską służbę imigracyjną, przez zwiększenie intensywności działań w zakresie przeciwdziałania nielegalnej migracji na terytorium RP (rozpoznanie, kontrola legalności pobytu, pracy i zatrudnienia cudzoziemców, ukierunkowane działania w ochronie szlaków komunikacyjnych o szczególnym znaczeniu międzynarodowym);
- odsunięcie formacji od linii granicy wewnętrznej UE/Schengen w głąb terytorium kraju, poprzez sukcesywne, planowe:
  - a) zmniejszanie liczby placówek SG położonych w bezpośrednim sąsiedztwie odcinków granicy państwowej RP, stanowiących granicę wewnętrzną UE/Schengen,
  - b) sukcesywne zwiększanie obecności formacji na terytorium kraju;
    - dostosowanie infrastruktury Straży Granicznej na terytorium RP do zadań formacji, wykonywanych po przystąpieniu Polski do strefy Schengen, uwzględniając możliwości wspólnego wykorzystywania infrastruktury z innymi służbami porządku publicznego (Policja, Służba Celna).

Zgodnie z ww. „*Koncepcją (...)*”, zniesienie Sudeckiego i Śląskiego Oddziału Straży Granicznej planowane jest z dniem 31 grudnia 2010 roku, a utworzenie w to miejsce Śląskiego Oddziału Straży Granicznej z dniem 1 stycznia 2011 roku.

W odniesieniu do problematyki poruszonej w przedmiotowym oświadczeniu uprzejmie informuję, iż – w opinii MSWiA – przeprowadzenie planowanych zmian, zgodnie z terminami określonymi w „*Koncepcji (...)*” mimo, że dla części funkcjonariuszy i pracowników Straży Granicznej dotkliwych – jest konieczne. Zarówno obecne zadania, jak i sytuacja finansowa kraju (w tym resortu spraw wewnętrznych i administracji), nie pozwalają na utrzymywanie formacji w strukturach porównywalnych do tych przed wejściem Polski do strefy Schengen.

Podkreślić należy, iż w pracach nad „*Załoženiami (...)*” rozważano różne aspekty reorganizacji, w tym m.in.: propozycje utworzenia, zniesienia, przekształcenia, czy przesunięcia oddziałów i placówek Straży Granicznej. Odbywały się konsultacje i spotkania, powołano komisje i zespoły, wszystko w celu znalezienia jak najbardziej optymalnych, wspólnie akceptowanych rozwiązań (przez Komendę Główną Straży Granicznej, Oddziały Straży Granicznej, związki zawodowe funkcjonariuszy i pracowników Straży Granicznej). Nie sposób jednak było znaleźć idealnego rozwiązania satysfakcjonującego wszystkie strony – zakładając, że przeprowadzenie zmian reorganizacyjnych jest konieczne.

Pomimo, że w „*Załoženiach (...)*” na siedzibę Komendy przyszłego Śląskiego Oddziału Straży Granicznej wskazano Opole lub Racibórz, nie oznaczało to ostatecznego stanowiska w tej sprawie. Brak środków finansowych na budowę nowego obiektu na potrzeby siedziby Komendy przyszłego Śląskiego Oddziału Straży Granicznej w Opolu, która to lokalizacja wydawała się najkorzystniejsza (centralne położenie względem rejonu działań i miasto wojewódzkie), ale jednocześnie generująca najbardziej niekorzystne skutki społeczne (utrata miejsc pracy dla porównywalnej grupy osób, zarówno w Kłodzku, jak i w Raciborzu lub znaczne oddalenie od miejsca zamieszkania do nowego miejsca pracy/służby), wymusiło ponowne rozważenie umiejscowienia siedziby ww. Komendy. W związku z powyższym, Komendant Główny Straży Granicznej Decyzją Nr 13 z dnia 19 stycznia 2009 roku powołał Komisję do określenia siedziby oddziału Straży Granicznej na granicy z Republiką Czeską. Członkowie komisji uczestniczyli w posiedzeniach wyjazdowych w Kłodzku i Raciborzu, gdzie spotkali się z kadrą kierowniczą obydwu komend i przedstawicielami związków zawodowych, a także dokonali szczegółowego przeglądu stanu ilościowego oraz technicznego infrastruktury. W przedstawionym sprawozdaniu, Komisja jednogłośnie zarekomendowała Kłodzko, jako siedzibę Komendy przyszłego Śląskiego Oddziału Straży Granicznej.

Przy rozpatrywaniu umiejscowienia siedziby Komendy oddziału pod uwagę brano istniejącą infrastrukturę, tak by zapewniała pełną organizację zabezpieczenia logistycznego oddziału i będących w jego strukturze jednostek organizacyjnych (Placówek Straży Granicznej). Bez względu na rozpatrywaną lokalizację siedziby komendy przyszłego Śląskiego Oddziału Straży Granicznej przyjęto, iż zarówno w Raciborzu, jak i w Kłodzku zostanie umiejscowiona Placówka Straży Granicznej.

Planując siedzibę Komendy oddziału w Kłodzku, pod uwagę wzięto również możliwość zwiększenia lub rozbudowy planowanych tam struktur organizacyjnych Straży Granicznej (np. zorganizowanie w przyszłości na bazie komendy Oddziału Straży Granicznej strzeżonego ośrodka dla uchodźców – o ile będzie taka potrzeba, co organizacyjnie i ekonomicznie wydaje się być uzasadnione). Na terenie kompleksu w Kłodzku, poza szeregiem obiektów administracyjno-biurowych i logistycznych, znajduje się m.in. areszt, przyzakładowa przychodnia lekarska oraz internat, z którego będą mogli korzystać funkcjonariusze przeniesieni z Raciborza. Wzięto także pod uwagę fakt, że przy umiejscowieniu w Kłodzku wyłącznie Placówki Straży Granicznej wystąpią bardzo duże nadwyżki niezagospodarowanych powierzchni infrastruktury, z której (ze względu na sposób rozmieszczenia obiektów) trudno będzie wydzielić część zbędną dla potrzeb służbowych Straży Granicznej i przekazać właściwej administracji terenowej. W tej sytuacji bardzo dobrze utrzymane i przygotowane obiekty byłyby niezagospodarowane, pomimo i tak ponoszonych kosztów ich utrzymania.

W opinii Komisji, stan techniczny obiektów w Raciborzu nie budził zastrzeżeń, ale ich liczba i powierzchnia użytkowa budziła wątpliwość, co do zapewnienia właściwych warunków służby/pracy dla funkcjonariuszy/pracowników obydwu rozpatrywanych struktur (Komenda Oddziału Straży Granicznej i Placówka Straży Granicznej). Obiekty w Raciborzu mogą w całości zostać zagospodarowane na potrzeby Placówki Straży Granicznej. ~~Przy planowaniu rozmieszczenia~~ Placówki Straży Granicznej możliwe będzie także wydzielenie pojedynczych pomieszczeń i odstąpienie ich, zgodnie z „Założeniami (...)”, współdziałającym służbom (np. ABW, Policji).

Przedstawiając powyższe pragnę wyraźnie podkreślić, iż zmiany przeprowadzane w Straży Granicznej oraz działania podejmowane przez Komendanta Głównego Straży Granicznej rzeczywiście są nadzorowane przez MSWiA, jednakże – to Straż Graniczna, jako formacja bezpośrednio odpowiedzialna za realizację swych ustawowych zadań, wypracowała i dokonała stosownych uzgodnień związanych z jej reorganizacją. Przedstawienie do akceptacji Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji propozycji zmian systemowych wraz z rekomendacją, nie budzi zastrzeżeń co do zasadności podjętych rozwiązań.

Niemniej jednak, decyzja o umiejscowieniu siedziby przyszłego Śląskiego Oddziału Straży Granicznej może – dla porównywalnej grupy pracowników i funkcjonariuszy Straży Granicznej z Kłodzka lub Raciborza – skutkować utratą miejsca pracy/służby lub też znacznym oddaleniem miejsca pracy/służby od dotychczasowego. W wyniku prowadzonych zmian funkcjonariusze będą mieć możliwość podjęcia dalszej służby w nowotworzonych Placówkach Straży Granicznej lub przenieść się do Oddziału Straży Granicznej na zewnętrznej granicy UE/Schengen. W odniesieniu natomiast do pracowników cywilnych, Straż Graniczna (minimalizując negatywne skutki społeczne, wynikające z następstw reorganizacji), wykorzysta doświadczenia z reorganizacji na granicy polsko-niemieckiej i podejmie starania do zawarcia porozumień m.in. z Policją i Państwową Strażą Pożarną, o przechodzeniu pracowników znoszonych Oddziałów Straży Granicznej do tych służb.

Na zakończenie pragnę dodać, iż obecnie podobne – do opisanych powyżej – zmiany mają miejsce na granicy polsko-niemieckiej, gdzie z dniem 31 grudnia 2009 roku zostały zniesione dwa Oddziały Straży Granicznej (Pomorski i Łużycki), a cały odcinek granicy zachodniej i część południowej (z Republiką Czeską) przejął Nadodrzański Oddział Straży Granicznej w Krośnie Odrzańskim.

2 powołanien

MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI
M. Konecny
z upr. Adama KAPACKI
Podsekretarz Stanu

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych
w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.